

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 251/2025
09.05.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица, Владиславе Милићевић, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Организација за остваривање репрографских права „ООРП“ Београд, кога заступа Душан Мијатовић, адвокат из ..., против туженог АА, предузетник, Занатаска радња за копирање планова и цртежа „ББ“ ..., чији је пуномоћник Мирко Мркић, адвокат из ..., ради исплате посебне ауторске накнаде, вредност предмета спора 9.160,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 138/24 од 09.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 09.05.2025. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 138/24 од 09.01.2025. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 138/24 од 09.01.2025. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Привредног суда у Београду П 5429/21 од 19.10.2023. године, у ставу првом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу исплати 9.160,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.03.2021. године до исплате, као неоснован. У ставу другом изреке, обавезан је тужилац да накнади туженом трошкове парничног поступка од 13.500,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 138/24 од 09.01.2025. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену ревизију позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку. Ревизију изјављује због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Према одредби члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11...10/23 – др. закон) ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене

материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни суд у већу од 5 судија.

Оцењујући испуњеност услова за дозвољеност ревизије изјављене на основу цитиране законске одредбе, Врховни суд је нашао да у овој врсти спора не постоји потреба за уједначавањем судске праксе или новим тумачењем права, као ни разматрањем правних питања од општег интереса или правних питања у интересу равноправности грађана. Побијаном другостепеном пресудом правноснажно је одлучено о захтеву тужиоца за исплату износа од 9.160,00 динара са законском затезном каматом од 13.03.2021. године до исплате, на име накнаде од правног или физичког лица које пружа услуге фотокопирања уз накнаду. Накнада која је предмет тужбеног захтева, уређена је одредбом чл. 39. став 5. Закона о ауторском и сродним правима, која прописује да у случају умножавања ауторских дела фотокопирањем или сличном техником, поред права на накнаду из става 1. овог члана, аутор има право и на накнаду од правног или физичког лица које пружа услуге фотокопирања уз накнаду. Према закључку нижестепених судова, битне чињенице за настанак права на ову накнаду јесу: да постоји умножавање ауторских дела фотокопирањем или сличном техником, те да ово умножавање врши правно или физичко лице које пружа услугу фотокопирања уз накнаду. Како тужилац није доказао чињеницу да је тужени умножавао ауторска дела фотокопирањем, што је услов права на накнаду из чл. 39. став 5. Закона о ауторском и сродним правима, то су нижестепени судови закључили да је основан приговор недостатка пасивне легитимације и да нема основа да се тужени обавезе на плаћање предметне накнаде. Имајући у виду садржину тражене правне заштите, начин пресуђења и разлоге на којима су засноване побијане одлуке нижестепених судова, Врховни суд налази да у конкретном случају нису испуњени законски услови које прописује одредба члана 404. став 1. Закона о парничном поступку. Привредни апелациони суд је поступајући по жалбама на одлуке првостепеног суда у својим одлукама заузео став да за настанак обавезе плаћања посебне накнаде није довољна сама чињеница постојања фотокопир апарата у објекту туженог, већ је битна чињеница да је утврђено да је тужени умножавао фотокопирањем примерке објављеног дела аутора (Одлуке Пж 5514/19 од 04.02.2019. године, Пж 3567/19 од 21.05.2020. године, Пж 3479/20 од 21.05.2020. године, Пж 2657/19 од 14.05.2020. године, Пж 3293/20 од 04.02.2021. године, Пж 3542/19 од 04.06.2020. године и решења Врховног касационог суда Прев 357/21 од 08.07.2021. године, Прев 442/20 од 08.10.2020. године, Прев 513/2020 од 12.11.2020. године, Прев 459/20 од 08.10.2020. године, Прев 269/2 од 30.08.2021. године, Прев 509/2020), те стога указивање ревидента на различиту судску праксу није од утицаја. Ревизијски наводи тужиоца о погрешној примени материјалног права те следом и повреди јавног интереса не представљају разлог за изјављивање посебне ревизије. Указивање на битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 371 ст. 1. ЗПП, учињене пред другостепеним судом, такође није разлог за изузетну дозвољеност ревизије.

Зато је на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку одлучено као у првом ставу изреке овог решења.

Испитујући дозвољеност ревизије у складу са одредбом члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11...10/23 – др. закон), Врховни суд је утврдио да ревизија тужиоца није дозвољена.

Према одредби члана 485. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11...10/23- др. закон) ревизија у привредним споровима није дозвољена ако вредност предмета спора побијаног дела правноснажне одлуке не прелази динарску противвредност од 100.000,00 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужилац је тужбу ради исплате накнаде за услуге фотокопирања предвиђене Законом о ауторском и сродним правима поднео 28.05.2021. године. Вредност предмета спора побијаног дела је 9.160,00 динара.

Вредност предмета спора правноснажне другостепене одлуке, која се побија ревизијом је испод законом прописаног ревизијског цензуса у овом привредном спору. То су разлози због којих ревизија тужиоца није дозвољена.

Из изложеног, Врховни суд је применом одредбе члана 413. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу другом изреке ове одлуке.

**Председник већа - судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић